

„Nem szabad, nem szabad...”

Pesti „búfelejtők” egy fölkapott lokálban

Négy magasratartott trombita harsog, a többi zenész hanyag mozdulattal tartja ölében a hangszerét. A bárban félhomály lapul, a csillárokat eloltották, csak az asztalok kis, ernyős lámpái világítanak. A párlépésnyi szabad helyen pincérek száguldoznak magasratartott, fehér kendőbe burkolt palapokkal. A hangulat már érezhetően emelkedett, pedig itteni fogalmak szerint gyerek még az idő. Fétizenegy.

A helyiség félig-meddig már benépesült és szakértők szerint ha nem is minden bár és lokál, de ez és még egy-kettő éjjelre napjainkban is megtelik Budapesten. Középen hat-hét pár táncol, amíg a trombiták hatalmas fortisszimóval befejezik, aztán hallhatóbbá válik a zsvaj, meggyújtják a csillár égőt, élénkül a sürgés-forgás. A táncolók az asztalokhoz fura-kodnak, a nők javarésze csinos és fiatal, a férfiak között feltalálható minden korosztály.

— Konyakot, — vezényel egy középkorú férfi és újabb italhulám érkezik pezsgősvedreken, bőléstálakban és karcsú, metszett poharakban a külső helyiségek felől. Néhányan vacsoráznak. A pincér bocsánatkérően mormolja egy huszonnyolc-harminc éves elegáns vendég felé:

— Nincs csiga, tanácsos úr, de... — és még közelebb hajlik.

A fiatal tanácsos a végén elégedetten hátradől. Bizonyára klegyezett. Baloldali szomszédja otthonosan ropogtatja a sósmandulát, aztán a társaság barna, hosszúhajú hölgytagja magasratartja poharát:

— Szervusztok!

Nagyon komolyan isznak. Újra megszólal a zene. Táncolnak, most már többen, új vendégek is érkeznek. A főúr testes, szélesvállú férfi előtt hajlong, akit népesebb férficsoporth követ:

— Alázatos szolgája, elnök úr, melyiket tetszik? — az üres asztalokra mutat. Hármán sietnek összetelni négy asztalt a tánchely szomszédságában, így elhelyezkedhetik a kompánia. Az elnök rendel, hangosan, kicsit tüntetve a többi felé, azok várakozva ülnek az alapjában kényelmetlen székeken. Egy vörösarcsú, szikár férfi megsokalja a némaságot s talajtalan vidámsággal felkiált:

— Együtt a bizottsági! Megnyit-hatód az ülést, Józsi...

Túlerős nevetés harsan fel, majdnem a bahotáig terjed, de a testes elnök csak kíméltén bólint, a többiek hirtelen elhallgatnak.

A fiatal tanácsos közben eszik, kitartóan és gusztussal. A trafikós körbejár, csak angol és amerikai cigarettát kérnek tőle. Előbujik a dizóz, magas, sovány és korszerűen mélyhangú. Kevesen törődnek vele. A bár megtelt. Felhevült arcok, szélesebb mozdulatok. A szellőztető talán rosszul működik, a füst egyre vastagabb. Egy nő szemben brudert iszik.

Most már zsúfolt a tánchely, egyhelyben topognak a szelidebbek, vadul lökdöcsödnek a bátrak. A bizottságnál már eleve a hangulat. Ma újráválasztották őket.

— Elintéztük — mutatja kezével kifejezően egy alacsony bizottsági tag —, Józsi megvonta tőle a szót...

— Így kell — vélik a többiek közül páran és az elnök arcára is derű lopakodik már. Jutalomút lehet ez, mint az iskolásnak a jó bizonyítványért a cukrárszda.

Pirosak az arcok. Alkoholpocso-lyákat itatnak a pincérek kendői az abroszokról. A csillárról színes papírszalagok lógnak. A fuvósok változatlanul azon erőlködnek, hogy hangszerük diadalmaskodjék a lármán. Tapsot kapnak, de a figyelem nem őszinte, a vendégsereg utána újra elzárkózik a külvilágtól, a mondatot folytatja mindenki, vagy a mozdulatot. Néhányan részegek, könnyű nyomása mindenkinek van. Zavartalanul szemlélődhetik, akinek ehhez kedve van.

— Bal egyes, — tájékoztat a benfentes ismerős. — Kenőszap-pangyáros. A felszabadulás óta. Azelőtt? Nem tudom...

Kettes. Most rendőralezredes. Csúliban van. Gyakran és hódolattal kezti csokol, egy kis szőke-

nek... Hármás. Ötvenes férfi. Senki sem ismeri. Négyes. Kreol-arcú úr könyököl a poharak között. Titkár egy börgyárban. Ötös. Régi ismerőse a pesti éjszakának. Autókereskedő. A hatosban az asszony duplafeketét rendel. Divatszalonja van a Belvárosban. A férje kistisztviselő.

És a másik oldal?

A jobb heles az ostrom óta élelmiszerszállító az egyik miniszteriumban. Rokora az államtitkár. A hatos egyenesen öccse a miniszternek, ő maga osztálytanácsos. Otos. Az ember, aki meggagdagodott az élesztőn. Négyes. A fiatal tanácsos, aki még mindig, vagy újra eszik. Hármás. Volt földbirtokos, aki most külföldi rokonaiból él. Arcán „indokolt” gőg. Nem újjazdag. A kettesben sütőgőpár, ismeretlen. Az egyesben üzleti tárgyalás végénél tartanak. A hölgy, aki eddig kicsit unatkozott, fanyalog.

— Jó lenne egy kis cigány...

— Isteni itt, Vera — nyugtatgatják.

Ismét a dizóz. Még kevesebben figyelik. A táncparkett szélén hosszan elnyúlva az összetolt asztalok mellett a bizottság. Az elnök már nevet, rezeg a válla. A kórus kíséri.

A füst szinte átláthatatlan. Elnyeli a színeket és a fényt, már csak a hangok jutnak el faltól-falig. Felfedik, kitárják egészen a bárt, ezt a furcsa, torzításában is igaz, hű keresztmetszetet.

Itt-ott fizetnek. A főúr arca szenvtelen, kecsesen tartja a ceruzát. Jobb négyes, a fiatal tanácsos. Ötszáznyolcvanegy forint. Apró nem kell, igenis, taxit. Bal hármás. Háromszázhatven. Itt az apró kell. Int az elnök is. Ezer-kettőszáznegyvenöt. Az elnöknek szemöldöke se rándul. A tagok, el se csendesednek. Nincs semmi baj, igazán nagyszerű volt.

A dizóz mégegyszer előlibben. Azt énekl ráncos homlokkal:

— Nem szabad, nem szabad, nem szabad...

Természetesen senki sem hallgat rá.